

Vysoká škola: <i>Prešovská univerzita v Prešove</i>	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód: 1IPO/ONDE2b/15	Názov predmetu: Národné dejiny 19. a 20. storočia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Druh vzdelávacích činností: Prednáška, Seminár Rozsah vzdelávacích činností: 1,1 hod. týždenne,	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný rok a semester štúdia:	
1.rok LS	učiteľstvo výchovy k občianstvu v kombinácii (VoB) učiteľstvo biológie a výchovy k občianstvu (BiVoB15) učiteľstvo ekológie a výchovy k občianstvu (EkVoB15) učiteľstvo fyziky a výchovy k občianstvu (FyVoB15) učiteľstvo geografie a výchovy k občianstvu (GeVoB15) učiteľstvo matematiky a výchovy k občianstvu (MaVoB15) učiteľstvo pedagogiky a výchovy k občianstvu (PgVoB15) učiteľstvo techniky a výchovy k občianstvu (TkVoB15) učiteľstvo maďarského jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (MjVoB) učiteľstvo rusínskeho jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (RsVoB) učiteľstvo telesnej výchovy a výchovy k občianstvu (TvVoB15) učiteľstvo dejepisu a výchovy k občianstvu (DeVoB12) učiteľstvo anglického jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (AjVoB12) učiteľstvo estetiky a výchovy k občianstvu (EsVoB14) učiteľstvo ukrajinského jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (UjVoB13) učiteľstvo hudobného umenia a výchovy k občianstvu (HuVoB15) učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (NjVoB12) učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (SjVoB12) učiteľstvo ruského jazyka a literatúry a výchovy k občianstvu (RjVoB15) učiteľstvo rómskeho jazyka, literatúry a reálií a výchovy k občianstvu (Ro1VoB)
Odporúčaný semester: LS	
Stupeň štúdia: 1.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Skúška písomný tst skúška	
Výsledky vzdelávania: - interpretovať národnoemancipačný pohyb Slovákov v 19. a 20. st. ako proces determinovaný sumou objektívnych a subjektívnych momentov, resp. vnútorných a vonkajších činiteľov; - popíše a klasifikuje politické dianie na pôde Slovenskej republiky r. 1939 – 1945 ako politiku totalitného režimu, politického monopolu Hlinkovej slovenskej ľudovej strany; dokáže na pojmovej, teoretickej úrovni dešifrovať pojem antisemitizmus; charakterizuje Slovenské národné povstanie ako zápas za ľudské a občianske práva; - v národnoemancipačnom zápase Slovákov dokáže odhaliť i oceniť mieru ľudskej, občianskej i kultúrno-vzdelanostnej erudície veľkých postáv slovenských dejín; - dokážu vnímať, vidieť a chápať dejiny nie iba ako sumu nahromadených jednotlivostí, empiriu, faktografiu, ale budú schopní odhaliť v historickom dianí aj istú determinovanosť a moment zákonitosti.	

Stručná osnova predmetu:

- Postavenie Slovákov v Rakúsko-Uhorskej monarchii na konci 19. storočia, konfrontácia s ideológiou a politikou hungarizmu – prúd ľudácko-klerikálny, národnári, hlasisti, ideológia a politika;
- Slovensko v 1. Československej republike – realie politické, hospodárske a kultúrne;
- Dôsledky politiky Mníchova pre Československo, vyhlásenie autonómie Slovenska
- Zavádzanie politického monopolu Hlinkovej slovenskej ľudovej strany, vyhlásenie samostatného slovenského štátu 14. 3. 1939 (vedľajší produkt Hitlerovej agresie do strednej Európy), slovenský národný socializmus, Židovský kódex – genocída židovského obyvateľstva.
- Politická „mapa“ Slovenska r. 1945 – 1948. Politický monopol komunistov po r. 1948.
- Národnoemancipačný pohyb Slovákov v 1. ČSR, problém čechoslovakizmu, národnostná otázka po r. 1945

Odporúčaná literatúra:

HOBSBAWM, E. 1998. Věk extrému. Krátke 20. století 1914 – 1991. Praha: Argo, 1998.

KOVÁČ, D. 1998. Dejiny Slovenska. Praha: Lidové noviny, 1998.

LIPTÁK, Ľ. 1998. Slovensko v 20. storočí. Bratislava: Kalligram, 1998.

Slovenská otázka v 20. storočí. Ed. R. Chmel. Bratislava: Kalligram, 1997.

MENCL, V. – HÁJEK, M. – OTÁHAL, M. – KADLECOVÁ, E. 1990. Křižovatky 20. století. Světlo na bílá místa v nejnovějších dějinách. Praha: Naše Vojsko, 1990.

Mýty naše slovenské. Eds. I. Krekovič – E. Mannová – L. Krekovičová. Bratislava: Academic Elektronik Pres, 2005.

LIPTÁK, Ľ. 1999. Storočie dlhšie ako sto rokov. O dejinách a historiografii. Bratislava: Kalligram, 1999.

KAMENEC, I. 1998. Tragédia politika, kňaza a človeka. Dr. Jozef Tiso 1887 – 1947. Bratislava: Archa 1998.

Vlastenec a európan V. Clementis. 2012. Ed. P. Juza. Bratislava: ASA, 2012.

TESAŘ, J. 2014. Mnichovský komplex. Jeho příčiny a důsledky. Praha: Prieštor.

CLARK, CH.: Náměsíčníci: Jak Evropa v roce 1914 dospěla k válce. Praha: BB/art 2014.

MITTERRAND, F. 2013. Zvrhnutí orli. Pád Romanovovcov, Habsburgovcov a Hohenzollernovcov. Bratislava: Kalligram .

ZWEIG, S. 1994. Svet včeraška. Spomienky Európana. Bratislava: PROMO International.

PALKA, J. 2010. Moje Slovensko, moja rodina. Bratislava: Kalligram.

SNYDER, T. 2015. Černá zem. Holokaust. Historie a varování. Praha: Prostor - Paseka.

APPLEBAUMOVÁ, A. 2014. Mezi Východem a Západem. Napříč pohraničím Evropy. Ostrava: PANT

Ward, J.M. Tiso

Poznámky:**Hodnotenie predmetov:**

Celkový počet hodnotených študentov: 215

A	B	C	D	E	FX
7%	29%	31%	9%	3%	21%

Vyučujúci:

doc. PhDr. Vladislav Dudinský, PhD., garant

doc. PhDr. Gita Geremešová, PhD., prednášajúci, skúšajúci, vedúci semináru

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2019

Schválil: doc. PhDr. Vladislav Dudinský, PhD.